

1. Ціннісні орієнтації у навчально-виховному процесі є необхідним складником сучасного національного виховання та виступають дієвим фактором на всіх етапах формування й розвитку особистості.

2. Краєзнавчі знання впливають на чуттєво-емоційну сферу та виконують пізнавально-орієнтуючу, соціалізуючу, регулюючу, захисну функції, виступаючи при цьому головним джерелом мотивації поведінки особистості студента.

3. Майбутнім вчителям потрібно всебічно розкривати сутність прогресивних національних цінностей, формувати у майбутніх фахівців національну самосвідомість, громадянську відповідальність, суспільну активність, повагу до традицій та історії свого народу, прагнення працювати на благо своєї Батьківщини.

4. Стимулювати соціально-значущу діяльність майбутнього учителя, активізувати формування провідних цінностей національної культури.

ЛІТЕРАТУРА:

1. История педагогики и образования. От зарождения воспитания в первобытном обществе до конца XX века / Под ред. акад. А. И. Пискунова. – 2-е изд., исправ. и доп.-М., 2001. – С. 146.
2. Історія української культури: Зб. матеріалів і документів / За ред. С. М. Клапчука, В. Ф. Остафійчука. – К., 2000.
3. Миколок О. Базові цінності у нас не змінилися, проте... Як зміцнити «іmunітет особистості»? // День: Щоденна всеукраїнська газета. – 2007. – №86. – 31 травня.
4. Сухомлинська О. В. Цінності в історії розвитку школи в Україні // Цінності освіти і виховання / За заг. ред. О. В. Сухомлинської. – К., 1997.
5. Сухомлинський В. О. Методика виховання колективу. – К.: Радянська школа, 1971. – С. 26-27.
6. Ткачова Наталія. Відображення цінностей національної культури в змісті освіти: історичний аспект // Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наукових праць. Вип. 178. Педагогіка та психологія. – Чернівці: Рута, 2003. – С. 163-168.
7. Українська культура: історія і сучасність / За ред. С. О. Черепанової. – Львів, 1994. – С. 36-37.

УДК 378

Н. П. Вовк, С. А. Мукомел

КОМПЕТЕНТНІСНИЙ ПІДХІД ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ МАЙБУТНІХ ПРАЦІВНИКІВ МНС З НАГЛЯДОВО-ПРОФІЛАКТИЧНИМ НАПРЯМОМ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті розглядається компетентнісний підхід як один із засобів формування професіоналізму майбутніх інспекторів Державного пожежного нагляду, розкриваються його теоретичні та методологічні основи, аналізуються складові комунікативної компетентності.

In article the competent approach is considered as one of the ways of formation of professionalism of future inspectors of The State fire supervision, its theoretical and methodological background is revealed, components of communicative competence are analyzed.

Професійну компетентність майбутнього інспектора Державного пожежного нагляду (ДПН) можна представити як якісну характеристику особистості фахівця, що включає систему науково-теоретичних знань, у тому числі спеціальних знань у галузі фахової підготовки, професійних умінь і навичок, досвіду, наявності стійкої потреби у набутті компетентності, інтересу до своєї майбутньої професії.

На сучасному етапі розвитку МНС України майбутні працівники МНС з наглядово-профілактичним напрямом діяльності повинні ґрунтовно володіти професійними знаннями, уміннями та навичками, серед яких важливе місце займають готовність до професійного

спілкування та комунікативні уміння. Індивідуальна виховна робота з особовим складом здійснюється відповідно до вимог Конституції України, Закону України “Про правові засади цивільного захисту”, інших законів України, нормативних актів Президента України, Кабінету Міністрів України та МНС України, зокрема Наказом МНС України №177 від 6.03.2008 року «Про затвердження настанови щодо організації соціально-гуманітарної роботи з особами рядового і начальницького складу та працівниками органів і підрозділів цивільного захисту». Головною метою даної настанови є виховання підготовленого, висококваліфікованого, морально загартованого, дисциплінованого, пильного і мужнього працівника, який може стійко переносити високі фізичні та моральні навантаження, психологічні стреси, долати труднощі служби. Проведення індивідуальної роботи з особовим складом передбачає систему виховних заходів, які проводяться з урахуванням індивідуальних особливостей працівника і спрямовані на формування у нього необхідних комунікативних умінь і навичок, високих професійних і особистісних якостей.

У системі підготовки працівників Державного пожежного нагляду все більшого значення набуває проблема формування комунікативної компетентності курсантів. Вона є невід’ємною складовою професійної компетентності, отже професійно-психологічна підготовка майбутніх працівників органів та підрозділів Державного пожежного нагляду (ОДПН) МНС України передбачає формування у них комунікативних знань, умінь та навичок.

Положення про професійно-орієнтовану сутність комунікативної діяльності як одного з компонентів професійної готовності і професійного потенціалу майбутнього інспектора ДПН є домінантою у пошуках нових шляхів та механізмів формування комунікативної компетентності.

Компетенція, професіоналізм, майстерність, успішність у професії – ці та багато інших понять, що стосуються діяльності працівника МНС, широко досліджуються у сучасній науці [2; 8; 12; 14; 17]. Виділяють велику кількість параметрів, які визначають компетентність спеціаліста. Це і вміння вирішувати проблемні ситуації, професійні проблеми, пов’язані із запобіганням НС, попередженням небезпеки та ліквідацією або мінімізацією її наслідків та організація ефективної взаємодії з іншими відомствами та службами у випадку попередження або ліквідації наслідків НС, організація навчань, професійно-психологічної підготовки у своєму підрозділі, здійснення свого подальшого вдосконалення та професійного розвитку [13: 83].

Вирішення службових завдань працівниками Державного пожежного нагляду в більшості випадків пов’язане з людським фактором, тобто з потребами, прагненнями, бажаннями, відчуттями, індивідуальними особливостями громадян – усім, що перебуває у сфері взаємовідносин „людина – людина”. Багато в чому психологічна специфіка пов’язана також із дією таких екстремальних чинників, як небезпека і надзвичайний динамізм розвитку подій; дефіцит часу та інформації; невизначеність можливих варіантів зміни обстановки; необхідність орієнтуватись у безперервному потоці неструктурованої чи малоструктурованої інформації; вимоги щодо негайного вирішення завдань, що потребують нестандартного, творчого підходу; висока відповідальність за наслідки прийнятих рішень.

Спілкування працівників ДПН із представниками об’єктів, де проводиться пожежно-технічне обстеження, оформлення приписів, участь у розслідуванні пожежі, видача дозволів на проведення діяльності, взаємодія з представниками об’єкту часто наповнені нервовим напруженням і містять конфліктогенний потенціал, який може перерости в найгостріше протиборство. В останній час спостерігається тенденція до зростання кількості таких ситуацій.

Теоретичною основою нашого дослідження є акмеологічна концепція розвитку професіонала (С.Архипова, Є.Богданов, А.Деркач, В.Зазикін та ін.), згідно якої виділяють декілька підсистем професіоналізму діяльності і особистості, а саме [2: 68]:

1. Підсистема професіоналізму діяльності характеризується гармонійним сполученням високої професійної компетентності та професійних умінь, навичок на рівні професійної

майстерності, а також акмеологічних інваріантів професіоналізму, що виступають у якості спеціальних базових умінь (вміння здійснювати надійне та точне прогнозування, приймати відповідальні рішення, здійснювати самоконтроль та саморегуляцію, у тому числі і в екстремальних умовах).

2. Підсистема професіоналізму особистості містить вимоги до рівня розвитку різних характеристик і властивостей суб'єкта праці, котрі у більшості визначають високу ефективність професійної діяльності (розвиток здібностей, розвиток професійно важливих якостей, творчого потенціалу).

3. Підсистема нормативної діяльності і поведінки – високі еталони якості професійної діяльності і стосунків. Дані норми є ще й моральним регулятором поведінки і стосунків. Та моральні норми професіонала є так би мовити особистісною проекцією норм професійно-групових і соціальних.

4. Підсистема формування продуктивної «Я-концепції». Особистісно-професійний розвиток до рівня професіонала можливий лише за наявності продуктивної «Я-концепції», тобто стійкої усвідомленої та переживаємої як неповторної системи уявлення суб'єкта про самого себе, на основі чого він будує свої стосунки та взаємодію. Адекватні уявлення про себе та інших дозволяють сформуванню реалістичні особистісно-професійні стандарти, програми розвитку та саморозвитку, вибудувати гармонійну та продуктивну систему професійних взаємодій та стосунків [2: 68-75].

У тлумаченні поняття комунікативна компетентність у науковій літературі можна зустріти поняття, близькі за своїм змістом. Так, *"компетентність у спілкуванні"* – це вміння долати труднощі в спілкуванні, в першу чергу, соціально-перцептивного плану, здатність рефлексувати власні прояви в спілкуванні і використовувати одержану інформацію для самопізнання [14]. "Комунікативна компетентність" розглядається як готовність особистості до комунікативної діяльності [5: 62]. У зарубіжних джерелах зустрічається термін *"компетентності взаємодії"* (interaction competencies). Так, M.Athey та J.Darley під компетентністю взаємодії розуміють здібності створення нових зразків виконання ролі шляхом реконструювання знайомих, набутих в практиці прикладів, що дає змогу діяти в специфічних змінах ситуацій взаємодії [19: 70].

Комунікативна компетентність працівника ДПН є досить важливою складовою широкої і складної проблеми – формування його професійно важливих якостей. У практичному плані вирішення цієї проблеми є підвищення рівня ефективності професійної діяльності

У плані методологічної основи для нас являють інтерес наукові праці особистісно орієнтованої парадигми освіти, дослідження соціальної перцепції, міжособистісних стосунків.

Аналіз наукових праць з проблеми комунікативної компетентності (Ю.Смельянова, Н.Кузьміна, В.Куніцина, А.Маркова, Дж.Равен, Р.Уайт, М.Хомський та ін.) дозволяє розкрити динаміку її дослідження в системі освіти.

Показово, що у наукових працях даних дослідників поняття компетентність трактується по-різному: і як синонім професіоналізму, і як одна із його складових. Так, Л.Петровська вказує, що комунікативна компетентність передбачає розуміння мотивів, намірів, стратегій поведінки, фрустрації партнерів по спілкуванню, оволодіння техніками спілкування. Дослідниця пропонує конкретні спеціальні форми тренінгів для формування цієї властивості особистості фахівця [14].

Комунікативна компетентність особистості, на думку Є.Руденського, складається з наступних здібностей:

- 1) давати соціально-психологічний прогноз комунікативній ситуації, у якій доведеться спілкуватися;
- 2) соціально-психологічно програмувати процес спілкування, спираючись на своєрідність комунікативної ситуації;
- 3) "вживатися" у соціально-психологічну атмосферу комунікативної ситуації;

4) здійснювати соціально-психологічне управління процесами спілкування у комунікативній ситуації [27: 101].

На основі аналізу **складових комунікативної компетентності** він виводить три рівні:

Перший рівень – *соціонормативний досвід* – це основа когнітивного компонента комунікативної компетентності особистості як суб'єкта спілкування. Разом з тим реальне існування різних форм спілкування, які частіше спираються на соціонормативний конгломерат (довільна суміш норм спілкування, запозичених із різних національних культур), вводить особистість у стан когнітивного дисонансу. А це породжує протиріччя між знанням норм спілкування у різних формах спілкування і тим способом, який пропонує ситуація конкретної взаємодії.

Другий рівень – *сигніфікація* – це система символів і нормативних приписів щодо їх використання під час спілкування. Як своєрідний знак, символ використовується по-різному: і як спосіб організації дій, і як спосіб прояву ставлення до партнера по спілкуванню, і як засіб організації тексту повідомлень, якими обмінюються учасники спілкування.

Третій рівень – *акціональний* – це персоніфікація спілкування, яка передбачає і як оволодіння кодом ситуативного спілкування, і як відчуття допустимого в імпровізаціях, доцільності конкретних засобів спілкування.

У сукупності три виділені рівні характеризують ступінь комунікативної компетентності особистості як суб'єкта спілкування [17: 107].

Поняття "компетентність" є предметом досліджень І.Зимньої. Теоретичним підґрунтям для цього, на думку вченої, є сформульовані у науці положення про те, що людина є суб'єктом спілкування, пізнання і праці (Б.Ананьєв), що людина проявляється в системі ставлень до суспільства, інших людей, до себе, до праці (В.М'ясищев), що компетентність людини має вектор акмеологічного розвитку (Н.Кузьміна, А.Деркач), що професіоналізм охоплює у собі компетентності (А.Маркова). На основі таких наукових підходів Т.Зимня виділяє три групи компетентностей:

- компетентності, які стосуються самого себе як особистості, як суб'єкта життєдіяльності;
- компетентності взаємодії людини з іншими людьми;
- компетентності діяльності людини, які проявляються у всіх її типах і формах [4: 181].

Аналіз досліджень у галузі соціальної, педагогічної психології і педагогіки показує, що більшість вчених (Б.Ананьєв, Г.Андрєєва, І.Богачок, Н.Бордовська, М.Каган, О.Леонтєв, Л.Мітіна, В.Панкратов, В.Панфьоров, А.Реан, Н.Шевандрин, В.Шепель та ін.) комунікативну компетентність розглядають у зв'язку з вивченням взаємодії людей, знаннями і вміннями, як особистісну якість і поведінку, яка проявляється у стосунках, у зв'язку із навичками ефективного спілкування.

У професійній діяльності працівника ДПН спілкування займає провідну роль. Ефективність спілкування передбачає знання всіх його компонентів, які забезпечують комунікативну компетентність майбутнього працівника.

Як властивість особистості працівника розглядає компетентність і Н.Кузьміна. Професійно-педагогічна компетентність майбутнього працівника, на її думку, має охоплювати п'ять елементів, а саме:

- 1) соціально-перцептивна компетентність (знання людей, її основу складає спостережливність та проникливість);
- 2) соціально-психологічна (закономірності поведінки, діяльності та стосунків людини, що входить до професійної групи);
- 3) аутопсихологічна компетентність (самопізнання, самооцінка, самоконтроль, вміння управляти своїм станом та працездатністю, самоефективність);
- 4) комунікативна компетентність (знання про різні стратегії та методи ефективного спілкування);
- 5) психолого-педагогічна (знання методів здійснення впливу) [9: 86].

А.Маркова у структурі професійної компетентності виокремлює чотири блоки:

- а) професійні (об'єктивно необхідні) психологічні і педагогічні знання;
- б) професійні (об'єктивно необхідні) професійні вміння;
- в) професійні психологічні позиції, настанови працівника, які вимагає професія;
- г) особистісні особливості, які забезпечують оволодіння працівником професійними знаннями і вміннями [12: 35].

Комунікативна компетентність є необхідною складовою комунікативної культури працівника ДПН (Н.Кузьміна [9], А.Майєр [11], А.Маркова [13; 14], С.Ромашина [15; 16] та ін.). Комунікативна культура працівника – це сукупність знань у сфері професійного спілкування, досвіду реалізації професійно-педагогічних умінь організації оптимальної взаємодії, досвіду творчого спілкування з людьми і емоційно-оцінних ставлень [15: 124-125]. Відповідно комунікативна компетентність майбутнього працівника постає тим необхідним рівнем комунікативної культури, який забезпечить ефективну взаємодію із суб'єктами в процесі професійної діяльності і одержання високих результатів діяльності засобами спеціально організованого спілкування.

Тактичним засобом професійної підготовки майбутнього працівника до ефективної взаємодії постають практично-зорієнтовані методи та технології активного навчання курсантів спілкуванню. Вони дозволяють сформувати основне коло умінь професійного спілкування за допомогою мовних дій, які реалізують суб'єкти взаємодії.

Одним із важливих компонентів комунікативної компетентності майбутнього працівника ДПН є професійне мовлення, яке охоплює всі аспекти мовного спілкування (І.Зимня [5], О.Корець [8], Н.Кузьміна [9], В.Слуцький [18] та ін.). Формою мовного спілкування є мовна поведінка співрозмовників, а змістом – їх мовна діяльність. Важливим тут є манера слухати, вести діалог, добирати мовні засоби. Це проявляється не лише у лексиці, а й у стилістичних особливостях, граматиці, доборі засобів втілення думки у словах. Разом із тим, як зауважує О.Корець, необхідно розрізняти власне компетенцію та її реалізацію. Якщо компетенція – це свідоме або інтуїтивне знання мовної системи, володіння ефективною технікою спілкування, то реалізація компетенції передбачає здатність використовувати ці знання у процесі комунікації. Тому, на думку дослідниці, сутність комунікативної компетенції полягає у сукупності уявлень про шляхи та способи забезпечення взаємодії в процесі спілкування у реалізації обраної комунікативної позиції, а також у досягненні комунікативної мети засобами мови [8: 156].

Таким чином, можна зробити висновок, що комунікативна компетентність виступає як ієрархічно організоване психічне утворення, як певний рівень розвитку особистості майбутнього працівника ДПН, що передбачає сформованість його цілісної системи мотиваційно-спонукальних, особистісних якостей і функціонально-операційних проявів, які реалізують емоційні, когнітивні і поведінкові компоненти сфери особистості. Комунікативна компетентність розглядається у зв'язку з пошуком ефективних засобів побудови взаємодії, знаннями і вміннями в системі міжособистісних стосунків, що пов'язані із взаємним обміном інформацією і пізнанням людьми один одного, з управлінням власною поведінкою і поведінкою інших, організацією діяльності.

Комунікативну компетентність майбутнього працівника ДПН ми розуміємо як сукупність сформованих на достатньому рівні професійних знань, комунікативних і організаторських умінь, здатностей до самоконтролю, емпатії, засобів побудови ефективної взаємодії у професійній діяльності. Відповідно процес професійної підготовки майбутнього працівника ДПН у комунікативному аспекті під час навчання у ВНЗ передбачає розвиток здібностей у нього гнучко перебудовувати позиції і ролі в різних системах взаємодії, адекватно діяти у виникаючих ситуаціях з позиції об'єкта і суб'єкта.

До умов оптимізації розвитку комунікативної компетентності майбутнього фахівця можна віднести наступні:

- організація повноцінного дидактичного впливу на всі сторони особистості і діяльності курсантів;

- цілеспрямоване оволодіння технологіями професійного спілкування;
- діалогізація і рефлексивність в організації педагогічної взаємодії суб'єктів навчально-виховного процесу ВНЗ МНС України.

Отже, успішність професійної діяльності залежить від вміння застосовувати отримані соціально-психологічні та психолого-педагогічні знання. Під час фахової підготовки викладачам ВНЗ необхідно розуміти важливість формування комунікативної компетентності для майбутнього офіцера та знати особливості її формування під час навчального процесу. Так, комунікативна підготовка передбачає досконале володіння мовою та вміння застосовувати та сприймати понятійний апарат і лексику базових і суміжних наук та галузей, володіння комунікативною технікою та технологією, знання етики спілкування, вміння вести дискусію, переговори, вміння мотивувати та захищати свої думки та рішення. Формування та розвиток комунікативної компетентності майбутнього працівника ДПН передбачає оволодіння навичками та вміннями професійного спілкування за допомогою комунікативної взаємодії курсанта з викладачем, орієнтацію на виконання комунікативних завдань, застосування у навчально-виховному процесі активних форм і методів навчання (дискусія, сюжетно-рольова гра, метод проблемних ситуацій) та у процесі проходження соціально-психологічних тренінгових занять.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бутенко Н.Ю. Комунікативні процеси у навчанні: Підручник. – К: КНЕУ, 2004. – 384 с.
2. Деркач А.А. Акмеология: личностное и профессиональное развитие человека. Кн. 1 – Методолого-прикладные основы акмеологических исследований. – М.: Изд-во РАГС, 1999. – 392 с.
3. Жуков Ю.В. Эффективность делового общения. – М.: Знание, 1988.
4. Зимняя И.А. Педагогическая психология. – М.: Логос, 1999. – 384 с.
5. Зимняя И.А. Социальная работа как профессиональная деятельность // Социальная работа – М., 1992. – Вып. 2. – С. 32-37.
6. Иванова І.А. Сущность и структура социально-перцептивных способностей. Вісник СевКавГТУ, Серія Гуманітарні науки №1(11), 2004 р.
7. Кобзарь Т. Л. К проблеме компетентности школьного психолога // Журнал практического психолога. – 1999. – №1. – С. 62-66.
8. Корець О.М. Шляхи формування комунікативної компетенції особистості (на матеріалі іноземної мови) // Держава та регіони. Сер.: Гуманіт. науки. – 2004. – №2. – С. 154-157.
9. Кузьмина Н.В. Профессионализм личности преподавателя и мастера производственного обучения. – М.: Высш. шк., 1989. – 119 с.
10. Леонтьев А.А. Общение как объект психологического исследования // Методологические проблемы социальной психологии. – М.: Наука, 1975.
11. Майер А.А. Проекция принципов диалогичности и проблемности на процесс профессиональной подготовки педагога дошкольного образования: Сборник докладов Всероссийской конференции "Образование в век глобализации". – М.: МСЗУ, 2003. – С. 47 – 49.
12. Маркова А.К. Психологический анализ профессиональной компетентности учителя // Советская педагогика. – 1990. – №8. – С. 31-37.
13. Маркова А.К. Психология профессионализма. – М.: Международный центр "Знание", 1996. – 308 с.
14. Петровская Л.А. Компетентность в общении. Социально-психологический тренинг. – М.: Изд-во МРУ, 1989. – 216 с.
15. Ромашина С.Я. Дидактические основы формирования культуры коммуникативного воздействия педагога: Учебное пособие для студентов педагогических вузов. – Барнаул: Издательство БГПУ, 2002. – 204 с.
16. Ромашина С.Я. Принципы проблемности и диалогичности в реализации функций дидактического коммуникативного воздействия учителя на классе// Проблемность и диалог в современном образовании в эпоху глобализации: Матеріали ІІІ Московської міжнародної конференції "Образование в XXI веке – глазами детей и взрослых" в рамках Всероссийской конференции "Образование в век глобализации". – М.: "Лингвастарт", 2003. – С. 50-52.

17. Руденский Е.В. Коммуникативная компетентность личности // Е.В. Руденский. Социальная психология: Курс лекций. – М.: ИНФРА-М; Новосибирск: НГАЭиУ, 1998. – С. 100-109.
18. Слуцкий В.И. Элементарная педагогика, или Как управлять поведением человека: Книга для учителя. – М.: Педагогика, 1982. – 191с.
19. Personality, roles and social behavior/ Ed. By W.Ickes & E.S.Knowles. – N.Y., etc.: Springer, 1982. – 362 p.

УДК 378.147

Т.В. Гомозова

ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ЕТНОМУЗИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

У даній статті розглядається актуальність формування естетичного ставлення до етномузичних цінностей, як одного з необхідних факторів професіоналізму майбутніх учителів.

In the given article the actuality of forming of esthetics filing is considered as one of necessary factors of professionalism of future teachers

Постановка проблеми. Проблема формування у студентів естетичного ставлення до етномузичних цінностей набуває особливої значущості в умовах становлення української державності, відродження української національної культури. Першорядне значення для здійснення цієї мети має розробка стратегії виховання, освіти і культури. Ідея про те, що найважливішою метою освіти є формування всебічно розвиненої людини, мала значний вплив на більшість педагогічних учень минулих епох. У наш час ця ідея набула принципово нового змісту. Перш за все виникло питання, як пов'язати цю мету із загальною тенденцією професійної підготовки до вузької спеціалізації. У зв'язку з цим особливо важливе значення має підготовка працівників педагогічного профілю. Так, завдання будь-якого педагога, що викладає окремий спеціальний предмет, полягає не тільки у тому, щоб навчити учнів цього предмету, а й у вихованні в них деякого типу світогляду.

В умовах розбудови української держави реальною методологічною основою виховання як соціального явища є ідеологія незалежної держави України, ідеологія державотворення, зорієнтована на загальнолюдські та національно-культурні цінності. Одним із найпотужніших засобів національного виховання є мистецтво. Естетичні засоби впливу етномузичних цінностей на особистість є найбільш дієвими і творчо розвиваючими, оскільки формують найважливіші людські якості.

Актуальність зазначеного дослідження полягає у тому, що воно спрямоване на вирішення проблеми, яка має соціальне, психологічне та педагогічне значення.

Аналіз останніх досліджень. У педагогічній літературі естетичне ставлення студентів до етномузичних цінностей розглядається, як цілеспрямований процес пізнання цінностей мистецтва, усвідомлення значущості національної музичної культури і, звідси, формування громадянської гідності та гордості за досягнення національного мистецтва в цілому (Р. Береза, Ю. Бондаренко, С. Горбенко, О. Олексюк, В. Чорнобай, Г. Шостак, Л. Коваль, О. Рудницька, О. Щолокова, Л. Масол, В. Бутенко).

Мета статті полягає у визначенні необхідності формування естетичного ставлення до етномузичних цінностей майбутніх учителів, які навчаються у педагогічних коледжах.

Виклад основного матеріалу. Одним із найголовніших аспектів проблеми формування естетичного ставлення є її педагогічний аспект. Він стає важливим завданням педагогічної науки і шкільної практики в удосконаленні всієї навчально-виховної діяльності. Тому в законі про освіту України та Державній національній програмі «Освіта» (Україна, XXI ст.)